

Bharat Chandak
SATYA ELECTRICALS

SOLICOR, Rakocid, Legrand, MAVELLS, LAF INDOASIA, INDOASIA, Finolex, OKOLOR, USHA, PHILIPS, GreatWhite, SIEMENS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
Email:satyaelectricals@rediffmail.com

लातूर वर्ष ३ रे अंक ३०४ वा बुधवार दि. १५ मे २०२४ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

लोकांच्या आस्थाचा सकारात्मक वापर करा

नवी दिल्ली : पंतजली आयुर्वेदच्या दिशाभूल करणा-या जाहिरातीवरून सर्वोच्च न्यायालयाने कडक भूमिका घेतली आहे. यापूर्वीच्या सुनावणीत योगगुरु बाबा रामदेव यांच्याबरोबरच पंतजली आयुर्वेदचे व्यवस्थापकीय संचालक आचार्य बाळकृष्ण यांच्याविरोधात आज, मंगळवारी सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी झाली. यावेळी न्यायालयाने बाबा रामदेव यांचे कौतुक करतानाच कानउघाडणीही केली.

न्यायमूर्ती हीमा कोहली आणि न्यायमूर्ती अहसानुद्दीन अमानुल्लाह यांच्या खंडपीठासमोर ही सुनावणी झाली. बाबा रामदेव, आचार्य बाळकृष्ण आणि इतरांविरोधातील अवमान याचिकेवरील खटला चालवायचा की नाही, याचा निर्णय सर्वोच्च न्यायालयाने राखून ठेवला आहे. आज, मंगळवारी बाबा रामदेव न्यायालयात दाखल झाल्यावर न्यायमूर्ती अहसानुद्दीन अमानुल्लाह यांना प्रणाम केला. त्यावर उत्तर देताना न्यायमूर्ती अमानुल्लाह म्हणाले, 'आमचाही प्रणाम.' या प्रकरणाच्या सुनावणीस उपस्थित राहण्याबाबत सर्वोच्च न्यायालयाने सूट दिल्याने योगगुरु बाबा रामदेव आणि आचार्य बाळकृष्ण यांना दिलासा मिळाला आहे.

ज्या औषधांचे परवाने सस्पेंड करण्यात आले आहेत, त्यांची दुकानातील विक्री थांबविण्यासाठी तसेच ती औषधे घेण्यासाठी त्यांनी कोणती पावले उचलली आहेत, याबद्दल प्रतिज्ञापत्र दाखल करण्याचे निर्देश सर्वोच्च न्यायालयाने दिले आहेत. सर्वोच्च न्यायालयाने यासाठी तीन आठवड्यांची मुदत दिली आहे. लोकांनी सतर्क राहिले पाहिजे, एवढाच आमचा उद्देश आहे, असे सांगतानाच सर्वोच्च न्यायालयाने, बाबा रामदेव यांनीही जगभरात योगाचा प्रसार करण्यात योगदान दिले आहे. बाबा रामदेव यांच्यावर लोकांची आस्था आहे. त्यांनी त्यांचा सकारात्मक वापर केला पाहिजे, अशी कानउघाडणीही केली.

इंडियन मेडिकल असोसिएशनने नोव्हेंबर २०२३ मध्ये पंतजली आयुर्वेदविरोधात केस दाखल केली होती. अॅलोपॅथी डॉक्टरांविरोधात जाणूनबुजून चुकीचे दावे पंतजलीने आपल्या जाहिरातींमध्ये केले, असा आरोप आयएमएने केला आहे. याबाबत, पंतजलीने तात्काळ सर्व जाहिराती थांबवाव्यात, असे आदेश न्यायालयाने फेब्रुवारीमध्ये दिले होते.

ईशान्य मुंबईत विकासाचे मुद्दे भरकटले

मुंबई : प्रतिनिधी मुंबईतील लोकसभा निवडणूक मतदानासाठी अवघे सहा दिवस शिल्लक असल्याने उमेदवारांचा प्रचार शिगेला पोहोचला आहे. उत्तर-पूर्व मुंबई (ईशान्य मुंबई) लोकसभा मतदारसंघात प्रचार करतानाच महायुतीचे उमेदवार मिहीर कोटेचा आणि महाविकास आघाडीचे उमेदवार संजय दिना पाटील यांच्यात आरोप-प्रत्यारोपांच्या फैरी झडत आहेत. सुरुवातीला विकासाच्या मुद्यावर बोलले जात होते. परंतु आता या मतदारसंघातील प्रचार मुद्यावरून गुद्यावर पोहोचला आहे. मराठी विरुद्ध गुजराती, डम्पिंग ग्राऊंड, मानखुर्द-शिवाजीनगर झूजमुक्त, मुलुंडमध्ये धारावी पुनर्वसन आदी मुद्यांवरून आरोप-प्रत्यारोप रंगले आहेत. घाटकोपर पश्चिममधील समर्पण नामक एका गुजरातीबहुल सोसायटीतील रहिवासी भाजपचे स्थानिक पदाधिकारी आम्ही भाजपला मत देऊ, असे सांगत ठाकरे गटाच्या शिवसेना कार्यकर्त्यांना सोसायटीत प्रचारपत्रक वाटण्यास मनाई केली. यावरून महाविकास आघाडी उमेदवार संजय पाटील यांनी या मतदारसंघात मराठी विरुद्ध

गुजराती असा वाद भाजपकडून निर्माण केला जात आहे, असा आरोप केला. तसेच यासंबंधी निवडणूक आयुक्त आणि मुंबई पोलिस आयुक्तांकडे तक्रार दिली. त्यावर माझे विरोधकच मराठी-गुजरातीला निवडणुकीचा मुद्दा बनवत असल्याचे सांगून त्यांना विकासावर बोलायचे नसल्याचे महायुतीचे उमेदवार मिहीर कोटेचा यांनी स्पष्ट केले. महायुतीचे उमेदवार कोटेचा यांची मानखुर्द-शिवाजीनगरमध्ये प्रचारायत्रा सुरु असतानाच दगडफेक करण्यात आली होती. यावरूनही आरोप-प्रत्यारोप झाले. महाविकास आघाडीचे उमेदवार संजय दिना पाटील यांच्या गुंडांनी प्रचारस्थळावर दगडफेक करून नुकसान पोहोचवल्याचा आरोप केला. हे आरोप फेटाळून लावत सरकार तुमचेच असून पोलिस बंदोबस्तात घेऊन प्रचार करा, असा सल्ला पाटील यांनी दिला. तसेच गोवडी, शिवाजीनगर, मानखुर्द झूजवा अड्डा झाला असून हा परिसर झूजमत करणार असल्याचेही कोटेचा यांनी स्पष्ट केले.

अमेठी, रायबरेलीत काँग्रेसला सपाची साथ

अमेठी : उत्तर प्रदेशमधील अमेठी आणि रायबरेली लोकसभा मतदारसंघातील लढत ही काँग्रेससाठी प्रतिष्ठेचा विषय बनली आहे. त्यातही रायबरेलीमधून यावेळी राहुल गांधी हे निवडणूक लढवत असल्याने या जागेचे महत्त्व आणखीनच वाढले आहे. मात्र या दोन्ही मतदारसंघातील समिकरणे पाहता येथे विजयासाठी काँग्रेसला समाजवादी पक्षाच्या मदतीवर अवलंबून राहणार आहे. त्यात उत्तर प्रदेशात इडिया आघाडीच्या माध्यमातून काँग्रेस आणि सपा हे एकत्र आलेले असल्याने काँग्रेसला दिलासा मिळाला आहे. दरम्यान, समाजवादी पक्षाचे प्रमुख अखिलेश यादव यांनी आपल्या पक्षाच्या कार्यकर्त्यांना महत्त्वाचे आदेश दिले आहेत. उत्तर प्रदेशमधील ज्या १७ जागांवर मित्रपक्ष निवडणूक लढवत आहे, तिथे आपलाच पक्ष मैदानात असल्यासारखे समजून काम करा, अशा सूचना अखिलेश यादव यांनी दिल्या आहेत. दरम्यान,

अमेठी आणि रायबरेलीमधील सभामध्ये लाल टोपी घातलेल्या समाजवादी पक्षाच्या कार्यकर्त्यांच्या मोठ्या प्रमाणात असलेल्या उपस्थितीमुळे अखिलेश यादव यांच्या आवाहनाचा सकारात्मक परिणाम होताना दिसत आहे. यापूर्वी २०१७ मध्ये विधानसभा निवडणुकीत समाजवादी पार्टी आणि काँग्रेसमध्ये आघाडी झाली होती. मात्र त्यावेळी या आघाडीचा दारुण पराभव झाला होता. मात्र अमेठी आणि रायबरेलीमध्ये काँग्रेसच्या उमेदवारांच्या विजयासाठी दोन्ही पक्षांचे कार्यकर्ते एकत्रितपणे प्रयत्न करत आहेत. काँग्रेसने रायबरेली लोकसभा

मतदारसंघातून राहुल गांधी यांना तर अमेठी येथून के. एल. शर्मा यांना उमेदवारी दिली आहे. अमेठी आणि रायबरेलीमध्ये काँग्रेसच्या सरचिटणीस प्रियंका गांधी यांनी प्रचार अभियानाचे नेतृत्व आपल्याकडे ठेवले आहे. त्यामुळे त्यांच्या प्रत्येक सभेमध्ये काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांसोबतच समाजवादी पक्षाचे स्थानिक नेते आणि कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने दिसत आहेत. २०१७ च्या विधानसभा निवडणुकीत झालेल्या पराभवासाठी दोन्ही पक्षांमधील आघाडी ही केवळ कागदावरच राहणे कारणीभूत ठरले होते,

जागजी येथील महिलेचा दुचाकीवरून पडून मृत्यू

धाराशिव : प्रतिनिधी तालुक्यातील जागजी येथील एका ३४ वर्षीय महिलेचा दुचाकीवरून पडून मृत्यू झाला. हा अपघात दि. ११ मे रोजी मंडा ता. धाराशिव येथील तांड्याजवळ झाला. या प्रकरणी बेंबळी पोलीस ठाणे येथे दि. १३ मे रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी सांगितले की, जागजी ता. धाराशिव येथील चांगदेव राजेंद्र हाटकर व त्यांच्या सोबत मयत सुवर्णा सुनिल हाटकर (वय ३४ वर्ष) हे दोघे दि. ११ मे रोजी रात्री पावणेनऊच्या सुमारास दुचाकीवरून जात होते. पाडोळी आ. येथून ट्रॅव्हल्सने पुणे येथे जाण्यासाठी जाताना मंडा येथील तांड्याजवळ आल्यानंतर त्यांच्या दुचाकीला अपघात झाला. असा ते धाराशिव रोडवर आरोपी चांगदेव हाटकर यांनी त्यांच्या ताब्यातील दुचाकी ही हायगई व निष्फाल्जीपणे चालविल्याने दुचाकी खड्ड्यात आदळली. दुचाकीवर पाठीमागे बसलेल्या सुवर्णा हाटकर या खाली पडून गंभीर जखमी झाल्या. त्यामध्ये त्यांचा मृत्यू झाला. या प्रकरणी सुनिल बाबासाहेब हाटकर यांनी दि. १३ मे रोजी दिलेल्या प्रथम खबरेवरून बेंबळी पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंदवला आहे.

मंगरूळ येथील एकाचा काक्रंबा येथे अपघाती मृत्यू

धाराशिव : प्रतिनिधी मंगरूळ ता. तुळजापूर येथील यासिन मुलानी यांचा काक्रंबा येथे अपघाती मृत्यू झाला. हा अपघात दि. १० मे रोजी रात्री साडेआठ वाजण्याच्या सुमारास घडला. या प्रकरणी वाहन चालकाच्या विरोधात तुळजापूर पोलीस ठाणे येथे दि. १३ मे रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी सांगितले की, तुळजापूर

तालुक्यातील मंगरूळ येथील मयत यासिन महेंद्र मुलानी हे दि. १० मे रोजी रात्री साडेआठ वाजण्याच्या सुमारास काक्रंबा गावातील जयभवानी धाब्यासमोर रोडवरून पायी जात होते. दरम्यान टाटा कंपनीच्या ट्रेलरचा चालक आरोपी फैजान इकरान खान रा. रहिमाकुली

जि. प्रतापगड राज्य उत्तरप्रदेश यांनी धडक दिली. त्याच्या ताब्यातील टाटा ट्रेलर हा हायगई व निष्फाल्जीपणे चालवून यासिन मुलानी यांना पाठीमागून धडक दिली. या अपघातात यासिन मुलानी हे गंभीर जखमी होवून मयत झाले. वाहन चालक हा जखमीस उपचार कामी दवाखान्यात घेवून न जाता व अपघाताची माहिती न देता पसार झाला. या प्रकरणी आसमा सादिक वाडकर रा. ताकविकी ता. धाराशिव यांनी दि. १३ रोजी दिलेल्या प्रथम खबरेवरून तुळजापूर पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंदवला आहे.

काशीमध्ये मोदींचे मराठमोळे स्वागत

काशी : लोकसभा निवडणुकीच्या अखेरच्या टप्प्याला सुरुवात होत असताना काशी-वाराणसी येथे पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या रोड शोचे आयोजन करण्यात आले होते. या रोड शोसाठी मोठ्या प्रमाणात लोकांची गर्दी झाली होती. इतकेच नाही तर काशी वाराणसीतील मराठी समाजानेही पंतप्रधान नरेंद्र मोदींचे मराठमोळे स्वागत करत आपण सगळे मोदींच्या पाठीशी असल्याचे ठामपणे सांगितले. गेली १० वर्षे आमचे खासदार राहिलेले नरेंद्र मोदी यांनी अतिशय चांगले काम केले असून इथली रुपरेखा त्यांनी बदलून टाकली आहे. गेल्या २-४ पिढ्यांपासून आम्ही येथे राहत आहोत. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक काशीतील ब्राह्मणांनी केला होता. काशीतील ८० पैकी ६५ घाट हे मराठी समाजाने बांधलेले आहेत. काशीत मराठी समाज मोठ्या प्रमाणात आहे असे इथले रहिवासी संतोष पाटील यांनी म्हटले.

कोणता मुद्दा घेऊन मतदान केले भाऊ

कळंब : अठराव्या लोकसभेची निवडणूक अंतिम टप्प्यात आहे. महाराष्ट्रात उन्हाबरोबर राजकीय वातावरण तापले. आरोप-प्रत्यारोप, चिखलफेक, वैयक्तिक हेवेदावे यावर मतदारांचे निखळ मनोरंजन झाले. तिस-यांदा पंतप्रधान होण्याची आस लागलेले नरेंद्र मोदी यांनी राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात सभा (कोर्नर) घेतल्या. मोदी यांना महाराष्ट्र हाबाडा देणार की काय या भीतीने ते लक्ष ठेवून आहेत. ही निवडणूक नरेंद्र मोदी आणि राहुल गांधी यांच्यात होत असल्याचे, प्रत्येक पक्षाने सांगितल्याने ग्रामीण भागात मात्र ही निवडणूक, 'कुठल्या मुद्यावर झाली रे भाऊ' याबाबत खुली चर्चा होऊ लागली आहे. पक्ष फोडणे, गटबाजी, पुतण्यांनी काकापासून घेतलेला घटस्फोट, शिवसेना, राष्ट्रवादी कोणाची, व्योमर्षादा या मुद्याने निवडणुकीत रंगत आणली. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही राज्यातील प्रादेशिक पक्षाला डिवचले, त्यामुळे शरद पवार, उद्धव ठाकरे, नाना पटोले यांनी ऐकरी भाषेत चिखलफेक केली. विकासासाठी काय करणार, हे मुद्दे विरोधकांकडेही नसल्याने, त्यांनीही विकास सोडून घराणेशाही, फोडाफोडीचे राजकारण

यावर टीकास्त्र सोडले. विकास काय केला आणि पुढे काय करणार यावर जास्त चर्चा झालीच नाही पण प्रत्येक घरात उमेदवारांनी चिन्ह पोचवण्याचा प्रयत्न केला व मीच कसा योग्य आहे हे ठासून सांगितले. राज्यात बहुतांश भागात वंचितता फारसा परिणाम जाणवला नाही. या निवडणुकीत कोणत्याच पक्षाने ग्रामीण भागातील प्रश्न सोडवण्याचे ठोस आश्वासन दिले नसल्याने, मतदार आपण कोणता मुद्दा घेऊन मतदान केले हे कळना. असे म्हणताना दिसत आहेत.

पानवाडी येथे युवकाला मारहाण, १२ जणांच्या विरोधात गुन्हा दाखल

धाराशिव : प्रतिनिधी धाराशिव तालुक्यातील पानवाडी येथे नारळाच्या झाडाची फांदी का तोडत नाही, या कारणावरून १२ जणांनी एका युवकाला व त्याच्या आई-वडीलांना मारहाण केली. ही घटना दि. ११ मे रोजी सकाळी साडेसात वाजण्याच्या सुमारास घडली. या प्रकरणी जखमी युवक अक्षय माने यांनी जिल्हा रुग्णालयात उपचार दरम्यान दिलेल्या जबाबावरून दोकी पोलीस ठाणे येथे दि. ११ मे रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी सांगितले की, पानवाडी येथील गणेश रंगनाथ मोरे व अक्षय दत्तात्रय माने यांच्या कुटुंबामध्ये नारळाच्या झाडाची फांदी तोडण्यावरून व जागेच्या कारणावरून जुना वाद आहे. दि. ११ मे

रोजी हा वाद उफाळून आला. पानवाडी येथील आरोपी गणेश रंगनाथ मोरे, विशाल बालाजी मोरे, अजय शिवाजी मोरे, पांडुरंग दगडू मोरे, कमल पांडुरंग मोरे, योगीता जाधव, सुलभा कोळगे, बाबासाहेब कोळगे, नितीन देविदास माळी, सर्व रा. पानवाडी ता. धाराशिव तसेच इतर चार व्यक्तींनी दि. ११ मे रोजी सकाळी घरातून बोलावून फिर्यादी अक्षय दत्तात्रय माने (वय

२६ वर्ष) यांना मारहाण केली. आरोपींनी नारळाच्या झाडाची फांदी का तोडत नाही, या कारणावरून गैरकायद्याची मंडळी जमवून शिवीगाळ करून लाथाबुक्यांनी, कु-हाड, रॉड, दगडाने मारहाण करून गंभीर जखमी केले. तसेच फिर्यादीचे आई-वडील हे भांडण सोडण्यास आले असता त्यांनाही आरोपींनी शिवीगाळ करून जिवे तार मारण्याची धमकी दिली. मारहाणीत जखमी झालेल्या अक्षय माने यांच्यावर धाराशिव येथील जिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरु होते. उपचार दरम्यान पोलीसांना दिलेल्या जबाबावरून दि. १३ मे रोजी दोकी पोलीस ठाणे येथे कलम १४३, १४७, १४८, १४९, ३२४, ३२३, ५०४, ५०६ भा.दं.वि.सं. अन्वये १३ जणांच्या विरोधात गुन्हा नोंदवला आहे.

संपादकीय....

डोळे वटास्ता वटास्ता

राजकीयलष्करी पातळीवर आपणास आव्हान देणारा चीन हाच आपला सर्वात मोठा व्यापारी भागीदार ठरला आहे चीनसंदर्भात आपले परराष्ट्रमंत्री एस जयशंकर कितीही शब्दबंधाळ दावे करोत किंवा आपले पंतप्रधान चीन हा शब्द उच्चारणेही टाळोत; भारतीय बाजारपेठेचे छुपे चीनप्रेम कितीही लपवण्याचा प्रयत्न केला तरी लपणे अशक्य. जागतिक बाजाराची साद्यांत नोंद ठेवणाऱ्या ‘ग्लोबल ट्रेड रिसर्च इन्स्टिट्यूट’ या संस्थेचा ताजा अहवाल हे दाखवून देतो. त्यावर तातडीने भाष्य आवश्यक ठरते. याचे कारण भारत-चीनसंदर्भात राहिलेले काही मुद्दे लवकरच सोडवले जातील, असे जयशंकर म्हणतात. यातून अर्थातच काही मुद्दे अद्यापही आहेत हे ध्वनित होते. वर, मग ‘सुटलेले’ मुद्दे कोणते असाही प्रश्न पडतो. असो. खरे तर आपल्या लोकशाहीचे मंदिर वगैरे असलेल्या संसदेत चीनसंदर्भात- ‘कसलीही घुसखोरी झालेली नाही, ना कोणी भारतीय हद्दीत आले; ना कोणी येण्याचा प्रयत्न केला’ अशा अर्थाची ग्वाही देशवासीयांस सर्वोच्च पातळीवरून दिली गेली आहे. तरीही जयशंकर म्हणतात काही मुद्दे शिल्लक आहेत. पण ते काय आणि कोणते हे विचारणे अडचणीचे. तेव्हा ते न विचारलेले बरे. जनसामान्यांस जे मुद्दे वाटतात ते सत्ताधीशांस वाटतीलच असे नाही. हा दृष्टिकोनाचाही फरक. त्यामुळे त्या चर्चेत जाण्यात काही अर्थ नाही. कारण आपण पाकिस्तानला घर में घुस के मारंगेचे इशारे देत असताना चीन हा शब्ददेखील आपल्या मुखानून निघत नाही, हे आता सर्वज्ञात आहे. त्यामुळे तो विषय सोडून ज्यावर तोस काही भाष्य करता येईल अशा विषयाकडे लक्ष वेधणे आवश्यक ठरते. म्हणून हा अहवाल.तो चीन हा पुन्हा एकदा भारताचा सर्वात मोठा व्यापारी भागीदार झाल्याचे दाखवून देतो. आतापर्यंत अमेरिका हा आपला सर्वात मोठा व्यापारी भागीदार होता. तथापि या लोकशाहीवादी देशाची साथ भारताने सोडली असून आपल्या बाजारपेठेत अमेरिकेच्या जागी आता चीनची स्थापना झाल्याचे आकडेवारीवरून दिसते. याचा अर्थ भारतीय बाजारपेठेत सद्या:स्थितीत अमेरिकेपेक्षाही अधिक उत्पादने चीन-निर्मित आहेत. यादच्या ३१ मार्चला संपलेल्या आर्थिक वर्षात भारत-चीन व्यापाराची उलाढाल ११,८०० कोटी डॉलर्सहून (११८ बिलियन डॉलर्स) अधिक झाली आहे. या एका आर्थिक वर्षात चीनकडून भारतीय बाजारात होणाऱ्या आयातीत ३.२४ टक्क्यांनी वाढ झाली. भारतीय बाजारात आलेल्या चिनी उत्पादनांचे मूल्य १०,१७० कोटी डॉलर एवढे होते. या तुलनेत भारतातून शेजारी चीनच्या बाजारपेठेत शिरकाव करू शकलेल्या उत्पादनांचे मूल्य मात्र जेमतेम १६०० कोटी डॉलर्स (१६.६७ बिलियन डॉलर्स) इतकेच वाढले. याचा अर्थ सरळ आहे. भारतीय बाजारात चीनमधून येणाऱ्या उत्पादनांच्या तुलनेत त्या देशाच्या बाजारपेठेत जाणाऱ्या भारतीय उत्पादनांचे मूल्य अगदीच नगण्य आहे. यातही (म्हटले तर) लाजिरवाणे सत्य असे की २०१९ ते २०२४ या चार वर्षांच्या कालखंडात भारतातून चीनकडे होणाऱ्या निर्यातीत प्रत्यक्षात घटच झाली आणि त्याच वेळी चीनमधून भारतीय बाजारपेठेत येणारी उत्पादने मात्र वाढली. आपली निर्यातीतील घट ०.६ टक्के इतकी होती तर चीनमधून होणाऱ्या आयातीतील वाढ मात्र होती थेट ४४.७ टक्के इतकी. हे सत्य लाजिरवाणे ठरते याचे कारण याच काळात लडाखमधील गलवान खोरे परिसरात भारत-चीनमधील चकमकीत अनेक भारतीय जवानांचे बळी गेले. त्याआधी चीनमधून भारतात होणाऱ्या निर्यातीचे मूल्य होते ७०३२ कोटी डॉलर्स इतके. ते वाढत वाढत जाऊन १०,१७० कोटी डॉलर्सवर गेले. म्हणजे एका बाजूला चीनबरोबरच्या संघर्षात भारतीय सैनिकांवर निष्कारण बरे सांडण्याची वेळ येत असताना भारतीय बाजार मात्र चीनमधून येणाऱ्या अनेकानेक उत्पादनांनी ओसंडून वाहू लागला होता. भारतीय हद्दीतील गलवान खोऱ्यात चिनी सैनिकांनी घुसखोरी करून भारतीय जवानांचा हकनाक बळी घेतला. त्यानंतर हे चिनी सैनिक संपूर्णपणे माघारी गेले किंवा काय याबाबत मतभेद आहेत. परराष्ट्रमंत्री जयशंकर भारत-चीन संबंधांबाबत ‘राहिलेले मुद्दे’ सोडवले जातील अशी आशा व्यक्त करतात ती याचबाबत. वास्तविक या संघर्षानंतर अनेकांनी नेहमीप्रमाणे चिनी उत्पादनांवर भारतीयानी कसा बहिष्कार घालायला हवा वगैरे शहाणपणा सांगण्याचा प्रयत्न केला. त्यानुसार अनेकांनी मग दिवाळीत वा अन्य सणासुदीस वापरले जाणारे चिनी बनावटीचे लुकलुकते विजेचे दिवे आदी खरेदीवर बहिष्काराचा निर्धार केला. तथापि असे करणे हे बादलीभर पाणी उपसल्याने समुद्र आटला असे म्हणण्यासारखे होते. ताजी आकडेवारी हे कट्ट सत्य अधोरेखित करते. घाऊक औषधे, औद्योगिक रसायने, संगणक, दूरसंचार उपकरणे इतकेच काय सौर ऊर्जा सामग्री आणि विजेच्या इत्यादी उत्पादनांवर चीनची जवळपास मक्तेदारी आहे आणि आपणास तूर्त तरी ही चिनी उत्पादने खरेदी करत राहण्यावाचून पर्याय नाही. चीनकडून जे काही आपण खरेदी करतो त्यातील बराच भाग फक्त स्मार्ट फोन्स वा त्यासाठी आवश्यक घटकांचा आहे. ही रक्कम साडेचारशे कोटी डॉलर्सच्या आसपास आहे. लॅपटॉप, संगणक यांबाबतचे वास्तवही असेच. अलीकडे सौर ऊर्जा अणि विजेवर चालणाऱ्या चारचाकी मोटारींचे बरेच कौतुक केले जाते. आपल्याकडे तर आता पुढील युग यांचेच असाच आजागळ समज अनेकांचा दिसतो. यातही चीनची मक्तेदारी आहे आणि सौर ऊर्जा निर्मितीसाठीच्या पट्ट्या आणि विजेच्यासाठी लागणारे लिथियम हे मूलद्रव्य आपणास चीनकडून खरेदी करावे लागते. चीनकडून या काळात आपण घेतलेल्या बॅटऱ्यांचेच मूल्य २२० कोटी डॉलर्सपेक्षाही अधिक आहे. हे ठीक. पण त्याच वेळी भारतातून चीनच्या बाजारात जाणाऱ्या वस्तूंत वाढ झाली असती तर ते एक वेधक समजून घेता आले असते. मात्र आपली निर्यात होती तिथेच स्तब्ध आणि त्याच वेळी चीनमधून होणाऱ्या आयातीत मात्र वाढ अशी ही आपली वेदना आहे.यावर केंद्र सरकारने ‘उत्पादन-आधारित-उत्तेजन’ (प्रॉडक्ट लिंकड इन्सॅटिव्ह-पीएलआय) ही योजना आणली खरी. पण त्याचे फलित दिसू लागले असे अद्याप म्हणता येत नाही.

लोकसभा निवडणूकीत मतदारांनी घडविलेले राजकीय परिवर्तन?.

भारतात जो सत्तर वर्षात विकास झाला नाही.तो २०१४ नंतर झाले.त्याच बरोबर समाजात वैचारिक परिवर्तन तर एवढे झाले की भारतीय जनतेची उघड्या डोळ्यांनी पाहण्याची आणि कांनाने ऐकण्याची सवय तर पूर्णपणे बदलून गेली.आर एस एस प्रणित सर्व संस्था,संघटना,पक्ष प्रिंट मीडिया चॅनल मीडिया शंभर टक्के छातीटोकपणे सांगत आहेत.भारत बदल रहा है.यातील ठळक बदल कसे घडविले गेले.लोकसभा निवडणूकीत मतदारांनी घडविलेले राजकीय परिवर्तन?.त्यामुळेच भारताचा विकास आणि राजकीय परिवर्तन कसे झाले?. यावर नजर टाकू. भारतीय न्यायव्यवस्था ही जगात आदर्श मानली जात होती. कारण ती निर्भीड निःपक्षपाती निधर्मी होती.भारतीय संविधाना नुसार न्यायालयात न्याय देण्यासाठी सांगितल्या जात होते की शंभर अपराधी सुटले तरी चालतील पण एकाही निरपराध नागरिकांचा बळी जाता कामे नये. म्हणूनच न्यायालय यंत्रणा पोलीस प्रशासकीय यंत्रणेद्वारे विविध मार्गाने तपासणी करून आरोपीवर आरोपपत्र म्हणजे एफ.आय.आर दाखल करून घेत असते.त्यात पंचनामा,साक्षीदार यांच्या जबाब्या लिहून घेतल्या जातात.त्यावर लिहून घेणारा अधिकारी.लिहून देणारा व्यक्ती आणि साक्षीदार यांच्या साह्य घेतल्या जातात.त्यामुळेच न्यायालयात शंभर टक्के सत्य समोर येते व न्याय मिळत असतो.यांची सर्व भारतीयाना खात्री होती.कारण प्रशासकीय यंत्रणा निर्भीड निःपक्षपाती निधर्मी होती.सत्तर वर्षांची महान परंपरा २०१९ नंतर मोडीत निघाली असे कोण म्हणतात?.तर सुप्रिम कोर्टाचे मुख्य न्यायाधीश.त्यांच्या आदेशाची कोणतीही अंमलबजावणी होत नाही. तेव्हा त्यांना जाहीर पत्रकार परिषद घेऊन भारतीय जनतेला भारतीय न्यायव्यवस्था वाचवण्यासाठी आवाहन करावे लागते. मग सांगा देशाचा विकास झाला काय?. किंवा राजकीय परिवर्तन म्हणावे लागेल काय?.लोकसभा निवडणूकीत मतदारांनी घडविलेले राजकीय परिवर्तन.होते की ई व्ही एम मशीनमुळे घडविलेले राजकीय परिवर्तन होते. याचा विचार मतदारांनी गांभीर्याने करण्याची वेळ लोकसभा निवडणुक २०२४ च्या अंतिम टप्प्यात आली आहे. भारतीय संविधानाने न्यायालयाने सर्वांना समान न्याय आणि समान अधिकार दिले आहेत.इथे पंडित जवाहरलाल नेहरू प्रधानमंत्री असताना व मोहनचंद्र कर्मकरदंड गांधी यांना महात्मा म्हटल्यावर ही सनदशीर मार्गाने अटक करून कोर्टात हजर करण्यात आले होते. रीतसर न्यायालयाने कामकाज करून दंड व शिक्षा दिली होती.मोदींनी दहा वर्षे सत्ता भोगल्या नंतर भारतीय संविधानाच्या सर्व चौकटी मोडून मनुस्मृतीची अंमलबजावणी सुरू केली आहे. म्हणूनच सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश व जेष्ठविधी तज्ञांनी जनतेला भारतीय न्यायव्यवस्था वाचविण्याचे आवाहन केले होते.दिल्लीच्या सीमेवर पंजाब हरियाणा राज्याचा शेतकरी ठामपणे ठाण मारून बसला होता, देशभरातील शेतकरी त्यांना पाठिंबा देण्यासाठी तिथे येत होता.केंद्र सरकार म्हणण्यापेक्षा मोदी अतिशय अहंकाराने त्या शेतकरी आंदोलनाकडे दुर्लक्ष करीत होता, न्याय व्यवस्था निद्रा अवस्थेत होती.ती तिचे कर्तव्य पूर्णपणे विसरली होती.हे आजचा शेतकरी हिंदू मतदार म्हणून विसरला असेल काय ?.

पोलीस अधिकारी नेहमीच कोणत्यांना कोणत्या दबावाखाली काम करीत असतात. खोट्या चकमकीत खरे निरपराध बळी जात असतात.खोटे पंचनामे,साक्षीदार अनेक केस मध्ये उभे करून केस कोर्टात टिकणार नाही याची खबरदारी स्वता पोलीस घेत असतात.त्यांचा योग्य मोबदला मिळाला तर अन्याय अत्याचार करणारे साक्षीदार व पुराव्या अभावी निर्दोष सुटतात. तेच पुढे भाई,दादा,काका,साहेब म्हणून स्थानिक पातळीवर राजकिय मान्यताप्राप्त नेते बनतात.तालुका पंचायत समिती,जिल्हा परिषद नंतर आमदार खासदार अशी त्यांची प्रगती होत जाते.

ज्या पोलीस अधिकाऱ्यांनी यांना प्रथम सवलत दिली तेच अधिकारी यांच्यापुढे नतमस्तक होतात. शहनशहा अमित शहा यांच्या जीवनावर सिनेमा बनविला तर त्यांची पटकथा हीच राहिल. पोलिस प्रशासकीय यंत्रणा निर्भीड निःपक्षपाती निधर्मी कर्तव्यदक्ष असली तर अशी परिस्थिती निर्माण होत नाही. पण अशी कीड लागलेली यंत्रणा असु शकते यांची जाणीव ठेऊनच त्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी उच्चशिक्षित प्रशिक्षित पोलिस प्रशासकीय आय पी एस अधिकारी सी आय डी आणि सी बी आय ही स्वायत्त असलेली यंत्रणा असते.ती देशहितासाठी कोणाच्याही मुसक्या बांधू शकते.सत्तर वर्षात या सी आय डी आणि सी बी आय चा भारतातील सर्व क्षेत्रातील मान्यवरांना विशेष राजकीय नेत्यांना धाक होता.तो २०१९ नंतर कसा संपवला यांची जागरूक नागरिकांना माहिती असेलच.सीबीआय चिपला रात्री दोन वाजता काढल्या जाते ही सत्तर वर्षातील पहिली घटना असेल काय?.कारण मी तसे कधी भारतात घडल्याचे वाचले नाही. ते माझे अज्ञान असु शकते. तरी सीबीआय चे अनेक उच्चपदस्थ अधिकारी सीबीआय वाचण्यासाठी राष्ट्रपतीसह राजकीय नेत्यांना नागरिकांना आवाहन करतात.म्हणजेच देशाहितासाठी किती गंभीर घटना होती. आज आपण मतदार म्हणून ते विसरलो की काय?.मग विकास कोणाचा झाला व राजकीय परिवर्तन कुठे घडले?. लोकसभा निवडणूकीत मतदारांनी घडविलेले राजकीय परिवर्तन होते काय?. जगात प्रत्येक देशात त्यांच्या चलनाला खूप महत्त्व असते. त्यावर त्यादेशाचे अंतरराष्ट्रीय पातळीवर बाजारपेठ,शेयर मार्केट,गुंतवणूक आणि उद्योगधंदात महत्त्व प्राप्त होते. यावर सरकारचे नाही तर रिजर्व बँकेच्या गव्हर्नरचे पूर्णपणे नियंत्रण असते.त्यांच्या देखरेखीखाली देशातील सर्व प्रकारच्या बँका आर्थिक व्यवहार करतात. म्हणूनच कोणताही देश चलन बदली करताना हजारदा विचार करतो.सत्तर वर्षात कोणत्याही सरकारने रिजर्व बँक गव्हर्नर वर नियंत्रण ठेवण्याची हिंमत केली नाही.पण मोदी सरकारने भ्रष्टाचार,अतिरेकी कारवाया,काळा पैसा,अनेक संकटाना कायम स्वरुपी मिटविण्यासाठी नोटबंदी केली होती. बँक कर्मचारी अधिकारी यांनीच नाटा बदली करण्याचा मोठा धंदा केल्याचे बोलले जात होते. यात रामदेवबाबा सारखा लक्षवेधी योगी राजकारणी,लफडेबाज बाबा होता. तो म्हणतो बहुसंख्येने बँकवाले बेईमान झाले त्यांनी पाच हजार नव्हे तर पाच लाख कोटी रुपयांचा घोटाळा केला होता.म्हणजे नोटबंदी हा देशातील सर्वात मोठा आर्थिक घोटाळा होता. त्या घोटाळ्यात कोणाचा विकास झाला आणि कोणाच्या आर्थिक परिस्थितीत परिवर्तन झाले.यांची सनदशीर मार्गाने चौकशी करण्यात आली पाहिजे. या सर्व अंधाधुंदी कारभाराला वैतागून रिजर्व बँक गव्हर्नर रघुरामन यांनी राजीनामा दिला होता.खरे खोटे प्रिंट चॅनल मीडिया सांगणार लिहणार नाही. रिजर्व बँक गव्हर्नर यांना मोदीने चपराशी बनवून टाकले होते.ते सहन झाले नाही म्हणून कोणत्याही कर्तव्यदक्ष अधिकारी देशहितासाठी संघर्ष करून बाहेर पडतो. त्यांच्या जागी उर्जित पटेल गव्हर्नर आणला तो कोणत्या विश्व विद्यापीठाचा अर्थतज्ञ होता माहीत नाही. त्याला ही मजबूर होऊन सोडून जावे लागले. नोटबंदीमुळे कोणाचा विकास झाला व कोणाचे परिवर्तन झाले.हा आत्मचिंतनाचा विषय आहे. सत्तर वर्षात जे झाले नाही ते दहा वर्षात झाले. विकास कोणाचा झाला?. व परिवर्तन कुठे घडले?. भारताचा विकास कुठे कसा झाला.आणि राजकीय परिवर्तन कोणाचे कसे झाले?. हे तपासण्यासाठीच दरपाच वर्षाने प्रत्येक लोकशाही मानणाऱ्या देशात सार्वजनिक निवडणूका होतात.

लोकशाही जिवंत ठेवण्यासाठी प्रशासकीय यंत्रणा निर्भीड निः पक्षपाती निधर्मी पणे जनतेला मतदान करून लोकप्रतिनिधी निवडण्याची संधी उपलब्ध करून देतात.ही निवडणूक प्रक्रिया निधर्मी निर्भीड व निःपक्षपाती असण्यासाठी निवडणूक आयोग ही स्वतंत्र यंत्रणा असते. ईव्हीएम मशीन आल्यापासून ती पक्षपाती,धर्मांध,स्वार्थी झाली आहे.ती सतत अफरातफर करून भ्रष्टाचाराच्या वाम मार्गाने वाटचाल करताना दिसत आहे. त्यामुळेच निवडणूक आयोग मोदींचा घरगडी झाल्या सारखा वागतांना दिसत होता. अशा वेळी भ्रष्टपूर्व निवडणूक आयोग प्रमुख टी एन शेषन यांची आठवण आल्या शिवाय राहत नाही.तो निःपक्षपाती निर्भीड कर्तव्यदक्षपणा आजच्या कोणत्याही अधिकाऱ्यात दिसत नाही.२०२४ च्या लोकसभा निवडणूका पण त्यात विश्वास पात्रता फार कमी असेल. निवडणूकीतील मुख्य मुद्दा विकास कोणाचा झाला व परिवर्तन कुठे घडले?. हा मुख्य मुद्दा मागे घटला असेल.जात,धर्म राम मंदिर यालाच जास्त महत्त्व दिले जात आहे. लोकशाहीचा चौथा खांब म्हणजे पत्रकारिता,प्रिंट,चॅनल मीडिया हा सध्या रूग्णशय्यावर पडलेला आहे.पत्रकारांचे काम असते जसे दिसते तसेच लिहणे वृत्तपत्राचे काम असते जसे लिहून दिले तसेच छपाई करून प्रसिध्द करणे.जे सत्य आहे त्याची सत्य माहिती जनतेला वाचकांना देणे. हे सध्या पूर्णपणे थांबले आहे. प्रिंट,चॅनल मीडिया मोदी सरकारचे पाठींबे प्राण्यांची भूमिका पार पाडत आहे.सरकारला व प्रशासकीय अधिकाऱ्यांना प्रश्न विचारणाऱ्या पत्रकारांना बाहेर हाकलून देण्यात आले आहे. ते घरात बसून आहेत. प्रिंट,चॅनल मीडिया जनतेला जी माहिती हवी आहे ती देत नाही तर सरकार ला जी हवी तीच माहिती देते. म्हणजेच सरकारने म्हटले हा विकास आणि हे परिवर्तन झाले, तर जनतेने चुपचाप मान्य करावे.त्यांनी उलट प्रश्न करू नये. जर त्याने उलट प्रश्न केला तर तो देशद्रोहीच्या व्याख्येत बसला म्हणून समजा. त्यांनी जेल मध्ये जाण्याची तयारी करावी किंवा घरात गप्प बसावे.त्याने देशात अंधा कानून आहे असे म्हणू नये तर नमो नमो आहे असे म्हणावे.म्हणजेच देशाहितासाठी ह्या गंभीर घटना आहेत.मग विकास कोणाचा झाला व परिवर्तन कुठे घडले?. २०१४ ते २०२० पर्यंतचा एकूण सामाजिक,धार्मिक,शैक्षणिक आर्थिक आणि राजकीय विकास आणि परिवर्तन झाला. हे उध्वस्त कामगार,कर्मचारी,अधिकारी आणि शेतकरी,शेतमजूरांनी मतदार म्हणून विचार करणे आवश्यक आहे.भारताचा विकास आणि राजकीय परिवर्तन कसे झाले?. कुठे झाले हे कृपया विचार नका. त्यासाठी गांभीर्याने आत्मचिंतन व परीक्षण करा त्यासाठी मतदान करा कारण लोकसभा निवडणूकीत मतदारांनी घडविलेले राजकीय परिवर्तन हवे आहे. म्हणूनच एवढेच म्हणावे लागते.मतदान करा. आपला एक दिवसाचा अधिकार गाजवा नंतर पाच वर्ष तुम्हाला कोणी हात जोडणार नाही. किंमत ही देणार नाही. ***** सागर रामभाऊ तायडे, ९९२०४०३८५९, भांडुप मुंबई.

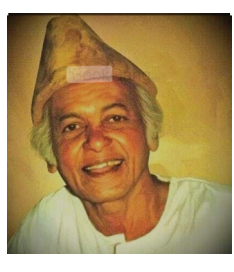

समतेची वाणी वामनदादाची गाणी

वामनदादा हे फक्त नाव नाही तर प्रबोधनाची मशाल आहे, विचाराचे वादळ आहे. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांची चळवळ, विचार व कार्य गावखेड्यातील घराघरात पोहचवण्याचे काम वामनदादा कर्डक यांनी केले. वामनदादा कर्डक यांच्या प्रत्येक रचनेमधुन, प्रत्येक विचारांमधुन तथागत गौतम बुद्ध व बोधिसत्व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना अपेक्षित समता दिसून येते. आंबेडकरवादी चळवळ घराघरात पोहचवून चळवळीला इमानदार कार्यकर्ते वामनदादा यांनी तयार केले. वामनदादाची लेखणी समतेसाठी व भिम विचारांसाठी येथे सतत शिजत होती. समता कुठे आहे याबद्दल वामनदादा लिहतात... इथे नाही जातीयवाद ना पोकळ वर्णभेद स्वतंत्रवर्ती करतो प्रिती माझा गौतम बुद्ध दार खुले हे सर्वांना, शूद्रांना वांडाळना साळी, माही, ब्राह्मण कोळी! विलीन व्हारे त्रिसरणी कुणीही यावे शुद्ध बनावे बुद्धाच्या चरणी बुद्ध हा समस्त जगाचा समतावादी आहे म्हणून बुद्धांसमोर कोणताही भेद नाही. मानव म्हणून समतावादी जाग्यचे असेल तर बुद्धाचे विचारच आपणास एवत्र आणू शकतात म्हणून सर्वांनी बुद्धाजवळ यायला पाहिजे. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे कार्य गाण्याच्या माध्यमातून लोकांच्या मनावर बिंबवण्याचे काम वामनदादा कर्डक यांनी केले. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना अपेक्षित समता, बंधुता, एकी, सामाजिक न्याय वामनदादा कर्डक यांच्या साहीत्यात दिसून येते. वामनदादा यांचे साहित्य काव्य वाचतांना आजही समाजाचे दृश्य डोळ्यासमोर उभे राहते. सर्वांनी एकतेने राहण्यासाठी दादा लिहतात... सांगू किती मी दादा एकतेने येथे नांदा यारे सारे भाऊ भाऊ एकतेने प्रेमभावे येथे राहु तुटले दुवे हे सांधा एकतेने येथे नांदा आजही आपण बघितले तर आपण जयभीम जोरजोरात बोलतो परंतु बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या संदेशाचे पालन करत नाही. सामाजिक आणि राजकीय पातळीवर एवढी बेकी आहे की एक व्हायला तयार नाहीत. उरसुत कोणी उरतो आणि स्वतः चे दुकान धाटतो. परंतु अगोदरच असलेल्या बेकीचे एकीकरण करण्यासाठी कोणी च समोर येत नाही कीवा एकीकरणासाठी कोणी थोडे नमते घेऊन एकमेकांच्या हातात हात घायला तयार नाहीत. बेकी करून राहणारे लोकांमध्ये एक गोष्ट सारखी आहे ती म्हणजे डॉ बाबासाहेब यांचे नाव व दुसऱ्यांना सांगण्यासाठी विचार. परंतु डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार स्वतः जगणारे लोक अपवादतामक आहेत म्हणून दादा लिहतात...

लोकांना विचाराचे व चळवळीचे गांभीर्य राहिले नाही. जो तो स्वतः ची दुकानदारी चालवण्यासाठी बेकी करून स्वतः संघटना काढतो व गावांतही कोणी ओळखत नसलेला स्वतः लाच राष्ट्रीय नेता म्हणून घोषित करतो. म्हणून वामनदादा लिहतात..... संघटना हजारात झाल्या, नेते हजार झाले कोणा म्हणावे आपुले चेहरे, हजार झाले तु पाहीलेली स्वतः पुर्ण झालीत कारे? भिमा तुझ्या मताची लोक मेलीत कारे? दुकानदारी करून, स्वतः ला नेते समजणाऱ्या लोकांना वामनदादा बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचाराचे समजतच नाहीत. कारण स्वतः ची दुकानदारी चालावी म्हणून संघटना काढून अध्यक्ष होणारे लोक चळवळीची वाट लावतात. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी लोकांमध्ये जो स्वाभिमान, सन्मान दिला होता तो स्वाभीमान, तो कणखर पणा आज लोकांमध्ये दिसत नाही कारण आज लोक स्वतः ची झोळी भरण्यासाठी कोणाचीही लाचारी स्विकारून चाटूग्रीरी करायला तयार होतात. म्हणून वामनदादा लिहतात..... मला चिड येत नाही हाच माझा गुन्हा दोष देऊ कुणा, सांगा दोष देऊ कुणा आहे तेच माझे गाव आणि तेच गावकर माझा भिम असताना कापायचे धरधर गेला गेला भिमराणा, आला नेमळटणगा भिम गेल्या पाठी भिमाने निर्माण केलेला दुरारा, त्यांनी दिलेला स्वाभिमान येथून निघून गेला कारण लोकांनी इमान विकायला सुरुवात केली. प्रस्थापितांची गुलामी आणि लाचारी करून स्वतः चा सन्मान गमवणाऱ्यांची संख्या वाढली आहे. त्यामुळेच सामाजिक पतन होताना दिसत आहे. सामाजिक पतन होत असताना स्वार्थ व संघी साधु लोकांमुळे समाजाचे विभाजन होऊन तुकडे तुकडे झाले. चळवळ व सामाजिक आंदोलनाडे कसे कोणाचे लक्ष नाही. म्हणून वामनदादा लिहतात... म्हणवीती भीमाचे चेले जरी हे मेले यांनीच भीमाचे तुकडे तुकडे केले बांधला भीमाने संघटनेचा किळा हे तिथेच करती रणागाड्यांनी हल्ला कोसळला किळा आता कुणी हे बोले म्हणवीती भीमाचे चेले तरी हे मेले बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नावाने अनेक संघटना पक्ष तयार करून तुकडे तुकडे करून ठेवले. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेला शिका संघटीत व्हा आणि संघर्ष करा हा संदेश विसरून गेले. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर गेल्यापाठी आपल्याला काहीच करायचे नव्हते डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी करून ठेवलेले फक्त जतन करायचे होते पण धुर्त लोकांनी तेही केले नाही. शिक्षणासाठी पिपल्स एज्युकेशन सोसायटी, धर्माच्या प्रसार प्रसारासाठी भारतीय बौद्ध महासभा, संरक्षणसाठी समता सैनिक दल, राजकारणासाठी रिपब्लिकन पक्ष अस सर्व काही बाबासाहेब आंबेडकर यांनी करून ठेवले असताना त्यांचे व्यवस्थित संगोपन ही झाले असते तर आज वेगळाच रूबाब असत पण यांचेही तुकडे तुकडे करून बाबासाहेब आंबेडकर यांची वाटणी करून घेतली. ज्यांनी बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारावर चालून राष्ट्रहीत जोपासायला पाहिजे होते तेच लोक लाचार झाल्याने सत्ता हाती असलेल्या लोकांनी देश विकून टाकला. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी प्रत्येकाला देशाचा मालक बनवला परंतु वास्तवात देशाची बरिच मोठी

संपती उद्योगपती च्या घशात घातली. जनतेच्या रक्ताचे पाणी करून हा देश चालतो आणि याच लोकांना कष्टकरी लोकांना उपाशी रहावे लागते हि मोठी शोकांतिका आहे. म्हणून दादा लिहतात... टाटा बिरला उपाशी बाकी सारेच तराशी मरतील सारे परदेशी येतील ताबा धंदाचा घेतील तेच तिजोरी भरतील बाकीचे सारे उपाशी मरतील वरिल रचनेवरून वामनदादा यांचा द्रुट्टीकोन दिसून येतो. आज उद्योग धंदे व पैसा विशिष्ट लोकांच्या हाती गेला, सेझ च्या नावाखाली विदेशी कंपन्या देशात येत आहे. जनतेची निव्वळ लुट सुरू आहे. या यातून आर्थिक विषमता देशात परिपक्व केली जात आहे. धार्मिक द्वेष करून राजकीय झोळी भरण्यासाठी स्वर्धा लावलेली आहे. हिंदू मुसलमान वाद पेटवून माणसामध्ये वैर निर्माण करण्याचे काम आज राजकीय नेते महापुरुषांचे नाव घेऊन करत आहेत. म्हणून वामनदादा अशा लोकांना धडा शिकवण्यासाठी लिहतात... शिवरायांच्या छायेखाली कधीच नव्हती वाण..! आनंदाने नांदत होते हिंदू मुसलमान ...!! काळ्याराजी लुप्तपत होतं जिच्या रूपाचं उन, अशी देखणी होती एका मुस्लीमाची सून, त्या तरुणीला आहे म्हणाला राजा तो शीलवान, आनंदाने नांदत होते हिंदू मुसलमान...!! छत्रपती शिवाजी महाराज राजे होते. त्यांच्या वर कोणतेही बंधने नव्हते तरीही त्यांनी नैतिक संस्कार जपले. हिंदू मुसलमान वाद कधीच झाले नाही. एवढेच नाही तर राजेशाही असुनही त्यांनी महिलांना संरक्षण देण्याचे व सन्मान देण्याचे काम केले. आजची परिस्थिती बघितली तर सत्तेत असलेल्या आमदाऱ्या खासदारांवर बलात्कार घातले जाते एवढे नैतिक पतन आज आपल्याला झालेले दिसते. आणि हे सर्व फक्त जाती धर्माच्या नावावर केलेल्या निच राजकारणामुळे घडत आहे. जातीधर्माच्या नावाखाली बलात्काराच्या गंभीर गुन्हेगार गाराला सुद्धा येथे आश्रय देऊन निदोष ठरवले जाते. म्हणून जात पात मोडून फक्त माणसाला किमत असायला पाहिजे म्हणून वामनदादा लिहतात.... धर्म इथे आहे तर जातपात आहे जातपात आहे तर घातपात आहे अशा घातपाताला नको आज थारा जळू धा हा धर्म येथेच साराच सारा धर्मापेक्षा माणसाचे कर्म महत्त्वाचे आहेत आणि धर्माच्या नावावर घर घातपात होत असेल तर असा धर्म जाळणे गरजेचे आहे असे दादा म्हणतात. वामनदादा यांच्या प्रत्येक शब्दात सत्य, समता व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या कार्याचा गौरव होतो. आंबेडकरवादी चळवळीतील एक सर्वात मोठे नाव लोकशाही वामनदादा कर्डक हे होय. अशा थोर व सत्ता अनुयायी यांचा आस्मृतीदिन.. दादांच्या स्मृतीस विनम्र अभिवादन... ***** विनोद पंजाबराव सदावर्ते समाज एकता अभियान रा. औरंगांव ता. भैकर मोबा: ९९३०९७९३००

शेवग्याच्या शेंगा व भाजीमध्ये दडलेले फायदे वाचा, एका दिवसात किती व कसा खावा शेवगा? तज्ज्ञांनी सांगितलं कॅलरीजचं सूत्र

काही महिन्यांपूर्वी स्वतः पंतप्रधान नरेंद्र मोदींपासून ते अनेक तज्ज्ञ डॉक्टरांनी सुद्धा मोरिंगा म्हणजेच शेवग्याचा पाला व शेंगा या आरोग्यदायी आहेत असे सांगितले होते. तेव्हापासूनच या पारंपरिक भाजीला बरेच महत्त्व प्राप्त झाले आहे. तुम्हाला माहीत आहे का? शेवग्यामध्ये सुमारे ६.७ ग्रॅम प्रोटीन असते जे स्नायूंच्या आरोग्यासाठी सर्वोत्तम मानले जाते, इतकंच नाही तर शेवग्याच्या पाल्यामध्ये संत्र्यापेक्षा सातपट जास्त व्हिटॅमिन सी, पालकापेक्षा तिप्पट लोह आहे आणि दुधापेक्षा चारपट जास्त कॅल्शियम असते. उन्हाळ्यात तर शरीराचा नैसर्गिक कूलर म्हणून शेवग्याचा पाला किंवा शेंगा काम करू शकतात. आज आपण या शेवग्याच्या भाजीच्या सेवनाचे फायदे तसेच तुमच्या आहारात त्याचा समावेश कसा करता येईल याविषयी जाणून घेणार आहोत.

इंद्रप्रस्थ अपोलो हॉस्पिटल्स, नवी दिल्ली येथील पोषणतज्ज्ञ कनिका नारांग यांनी इंडियन एक्सप्रेसला दिलेल्या माहितीनुसार, शेवग्याच्या पानांमध्ये व्हिटॅमिन ए, व्हिटॅमिन सी, कॅल्शियम, पोटॅशियम आणि लोह यासारख्या आवश्यक पोषक तत्वांचा साठा असतो. ही पोषक तत्वे दृष्टी, रोगप्रतिकारक शक्ती, हाडांची ताकद आणि रक्तातील ऑक्सिजनची पातळी वाढवण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. शेवगा हा १८ प्रकारच्या अमीनो ऍसिडने समृद्ध असतो.

शेवग्याच्या पानांचे व शेंगांचे फायदे १) शेवग्यामध्ये क्रेसेटिन, क्लोरोजेनिक ऍसिड आणि बीटा-कॅरोटीन यासारख्या अँटीऑक्सिडंट्स

असतात. हे ऑक्सिडेटिव्ह तणावाचा सामना करण्यास मदत करतात, जळजळ कमी करतात आणि पेशींचे नुकसान होण्यापासून संरक्षण करतात, त्यामुळे हृदयविकाराचा झटका, कोलेस्ट्रॉल आणि रक्तदाब यांसारख्या आजारांचा धोका कमी होतो.

२) शेवग्यामधील व्हिटॅमिन सी रोगप्रतिकारक शक्ती वाढवते, शरीराला संक्रमण आणि आजारांशी लढण्यास मदत करते, जे विशेषतः उन्हाळ्यात फायदेशीर ठरते

३) शेवग्यामध्ये कमी-कॅलरी असल्याने पोषण पुरवून वारंवार लागणारी भूक कमी करण्यास याची मदत होते. शिवाय यातील फायबर पचनास विलंब करण्यासाठी उपयुक्त ठरते.

४) शेवग्याच्या पानातील आयसोथिओसायनेट्स नावाचे नैसर्गिक अँटीऑक्सिडंट रक्तातील साखरेची पातळी स्थिर करतात. ऑक्सिडेटिव्ह नुकसानापासून संरक्षण

करणाच्या पॉलिफेनॉलमुळे यकृताच्या पेशींच्या दुरुस्तीला ही भाजी गती देते व यकृतातील प्रथिनांची पातळी देखील वाढते.

शेवग्याचे सेवन करताना काय लक्षात ठेवावे?

दिवसातून दोनदा तुमच्या आहारात शेवग्याचा समावेश करता येईल. प्रत्येक वेळी एक चमचा शेवग्याची पावडर किंवा एक मूठभर शेवग्याची पाने खाणे पुरेसे ठरते. या प्रमाणाच्या प्रत्येक सल्ल्यामध्ये साधारण ३५ कॅलरीज असतात त्यानुसार आपण आपल्या आहारातील अन्य घटकांची निवड करू शकता. शेवग्याची पाने ही सर्वसाधारणपणे सेवनासाठी सुरक्षित असली तरी, गर्भवती किंवा स्तनपान देणाऱ्या महिलांनी त्यांचा आहारात समावेश करण्यापूर्वी त्यांच्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

आपल्या आहारात शेवग्याची पाने कशी जोडावी? स्मूदीज: केळी, बेरी आणि आंबा यांसारख्या फळांसह ताजी किंवा पावडर केलेली शेवग्याची पाने मिसळून पेय बनवू शकता.

पेस्टो: पास्ता सांस, किंवा चटणीमध्ये शेवग्याची पाने वापरता येऊ शकतात.

चहा: हर्बल चहा बनवण्यासाठी गरम पाण्यात शेवग्याची पाने भिजवा. अतिरिक्त चव आणि फायद्यांसाठी मध आणि लिंबू घाला.

सॅलेड: नेहमीच्या काकडी, टोमॅटोच्या सॅलेडमध्ये आपण शेवग्याची पाने घालू शकता. कोशिंबिरी सुद्धा आपण कोशिंबीरसह बारीक चिरून शेवग्याची पाने घालू शकता.

'या' ५ गोष्टी केल्यास स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका होऊ शकतो कमी

स्तनाच्या कर्करोग हा महिलांमध्ये जास्त प्रमाणात आढळणारा कर्करोगांपैकी एक आहे. अभ्यासानुसार दरवर्षी जगभरात लाखो नवीन प्रकरणांचे निदान केले जाते. पोषक पदार्थांचा अभाव, अनुवांशिक घटक, वय, लड्डुपणा आणि जीवनशैली या सर्व घटकांमुळे स्तनाचा कर्करोग होऊ शकतो. स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका कमी करण्यासाठी तुम्ही पुढील गोष्टी करू शकता.

वजन नियंत्रणात ठेवणे स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका कमी करण्यासाठी वजन नियंत्रणात ठेवणे गरजेचे आहे. जास्त वजन, विशेषतः रजोनिवृत्तीनंतर, स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका वाढतो. नॅशनल कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या जर्नलमध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासानुसार, लड्डुपणामुळे पोस्टमेनोपॉझल महिलांना निरोगी महिलांपेक्षा स्तनाचा कर्करोग होण्याचा धोका ३०-६०% जास्त असतो.

नियमित व्यायाम करा अभ्यासानुसार असे दिसून आले की नियमितपणे व्यायाम केल्यास स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका कमी होतो. ब्रिटिश जर्नल ऑफ कॅन्सरमध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासात असे दिसून आले आहे की ज्या महिला शारीरिकरित्या सक्रिय होत्या त्यांना स्तनाचा कर्करोगाचा धोका २०% कमी असतो. तसेच निरोगीआरोग्यासाठी योग्य करणे चांगला असतो.

नियमितपणे तपासणी करावी मेमोग्राम, क्लिनिकल स्तन तपासणी आणि स्व-तपासणी यासह नियमित तपासणी करावी. अमेरिकन

कॅन्सर सोसायटीच्या मते, नियमित मेमोग्राम स्तनाचा कर्करोग सर्वात उपचार करण्यायोग्य असताना सुरुवातीच्या टप्प्यात शोधण्यात मदत करू शकतात. त्यामुळे वेळेवर तरासणी करावी. आरशासमोर उभे राहून दोन्ही स्तनांची तपासणी करून महिला स्तनाच्या कर्करोगाची सुरुवातीची लक्षणे ओळखू शकतात.

स्तनपान असे दिसून आले आहे की स्तनपानामुळे स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका कमी होतो. नाल्स ऑफ ऑन्कोलॉजीमध्ये प्रकाशित मेटा-विश्लेषणात असे आढळून आले की १२

महिन्यांपेक्षा जास्त काळ स्तनपान केल्याने स्तनाचा कर्करोग होण्याचा धोका कधीही स्तनपान न करणाऱ्या महिलांच्या तुलनेत २६% कमी झाला. सकस आणि पौष्टिक आहार सकस आणि पौष्टिक आहारामुळे स्तनाच्या कर्करोगाचा धोका टाळता येतो. यासाठी फळे, भाज्या, कडधान्य आणि प्रथिने यांचा आहार समावेश करावा. प्रक्रिया केलेले आणि जास्त चर्बीयुक्त पदार्थांचे सेवन कमी करावे. हे लड्डुपणा आणि कोलेस्ट्रॉलला नियंत्रणात ठेवण्यास मदत करतात.

निवडणुकांत आचारसंहितेचे उल्लंघन अयोग्य!

शिष्टाचारांच्या माध्यमातून समाजातील वरिष्ठ व कनिष्ठ यांच्यातील परस्परसंबंधांना समाजमान्यता व पुष्टी प्राप्त होते. त्याचप्रमाणे समाजातील वेगवेगळ्या स्तरांमधील सामाजिक अंतर टिकून राहते. शिष्टाचारांचे स्वरूप कृत्रिम भासत असले, तरी त्यांचा सामाजिक आशय महत्त्वाचा असतो. ज्या व्यवहारांमध्ये शिस्त व औपचारिकतेची निकड असते, तेथे शिष्टाचारांचे पालन काटेकोरपणे करण्यात येते. उदा. सैनिकी दलांत शिष्टाचार काटेकोरपणाने पाळण्याची गरज असते. उद्धोक्त असा श्री कृष्णकुमार आनंदी-गोविंदा निकोडे गुरुजींचा सदर संकलित लेख... संपादक.

समाजातील सभ्यतापूर्ण व्यक्तिवर्तनाची प्रथा वा संकेत म्हणजे शालिन्ता- शिष्टाचार होय, असे सामान्यपणे म्हणता येईल. प्रत्येक समाजात शिष्टाचार आढळतो. मात्र प्रत्येक समाजातील शिष्टाचाराचे स्वरूप स्वतंत्र असते. समाजातील शिष्टजन-एलीट्स यांचा जो वर्ग असतो, त्याचे वर्तन किंवा आचार समाजातील इतर वर्गांना अनुकरणीय वाटतात. शिष्टाचाराच्या कल्पनेत असा एक अर्थ आहेच. एकाच समाजातील स्त्री-पुरुषांच्या विविध प्रकारच्या गटांत व्यावसायिक वर्गात किंवा इतर प्रकारच्या समूहातही विशिष्ट प्रकारचे शिष्टाचार रूढ असतात. समाजशास्त्रीय दृष्टीने व्यक्तीचे सामाजिक वर्तन किंवा आचार नियंत्रित करण्याचे शिष्टाचार हे एक साधन असते. किंग्जली डेव्हिस या अमेरिकन समाजशास्त्रज्ञाच्या अभिप्रायानुसार शिष्टाचार हे विशिष्ट प्रकारचे लोकाचार होत. त्यांना सखोल अर्थ नसला, तरी सामाजिक संबंधांचे स्वरूप सुखावह व शिस्तबद्ध व्हावे, म्हणून त्यांचे पालन करण्यात येते. शिष्टाचार पाळण्याबाबत प्रत्येक व्यक्तीवर तिची जात, जमात, वर्ग, व्यवसाय

इत्यादींचे दडपण असते. शिष्टाचार शिकणे व त्यांचे पालन करणे, या प्रक्रियांमुळे प्रत्येक व्यक्तीचा दर्जा, भूमिका व प्रतिष्ठा यांबाबतचे महत्त्वपूर्ण संकेत स्पष्ट होतात. शिष्टाचारांचे उल्लंघन केल्यास समाजाचा रोष व टीका ओढवून घेण्याचा धोका व बहिष्कृत होण्याची भीती असते. समाजातील श्रेणीव्यवस्थाही शिष्टाचारांतून सूचित होते. शिष्टाचारांमुळे व्यक्तीला विशिष्ट समूहातील सदस्य असल्याची जाणीव होऊन तिची अस्मिता जागृत होते.

राष्ट्रीय दिन दिनदर्शिका- नॅशनल डे कॅलेंडरमधील रजिस्ट्रारने दरवर्षी १४ मे रोजी राष्ट्रीय शालीन्ता दिन अर्थात राष्ट्रीय शिष्टाचार दिन घोषित केला आहे. शिष्टाचारांच्या माध्यमातून समाजातील वरिष्ठ व कनिष्ठ यांच्यातील परस्परसंबंधांना समाजमान्यता व पुष्टी प्राप्त होते. त्याचप्रमाणे समाजातील वेगवेगळ्या स्तरांमधील सामाजिक अंतर टिकून राहते. शिष्टाचारांचे स्वरूप कृत्रिम भासत असले, तरी त्यांचा सामाजिक आशय महत्त्वाचा असतो. ज्या व्यवहारांमध्ये शिस्त व औपचारिकतेची निकड असते, तेथे शिष्टाचारांचे पालन काटेकोरपणे करण्यात येते. उदा. सैनिकी दलांत शिष्टाचार काटेकोरपणाने पाळण्याची गरज असते.

मध्ययुगीन युरोपीय समाजामध्ये शिष्टाचारांचे स्तोम माजले होते. एमिली पोस्ट या प्रतिष्ठित घराण्यातील स्त्रीने सामाजिक आंतरसंबंधांमध्ये परस्परांचा आदर केला जावा, यासाठी कोणते शिष्टाचार अंगी बाणवावे, असे सांगितले आहे. भारतीय समाजातील विविध वर्ग, जाती, जमाती, धार्मिक संप्रदाय व पंथ यांच्या वर्तनांवर कठोर बंधने होती. विशेषतः स्त्री व पुरुषांमधील परस्परसंबंधांचे शिष्टाचार पाळणे अत्यावश्यक समजले जाई. उच्चवर्गीय स्त्रियांच्या

बाबतीत निर्बंध अधिक कडक असत. विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात सामाजिक परिवर्तनाला गती लाभून वर्ग, जात, जमात यांमधील पारंपरिक अंतर कमी झाले. प्रत्येक व्यक्तीने दुसऱ्या व्यक्तीचा मान ठेवून व अधिकारांची जाणीव राखून कसे वर्तन करावे, याबद्दल माणसाने नेहमी जागरूक असले पाहिजे. विसाव्या शतकातच राजकारण, धर्म व लष्करांसारखी क्षेत्रे सोडता, सर्वसामान्य व्यक्तीवरील सर्वच पारंपरिक वर्तनप्रकारांची दडपणे हळूहळू कमी होत गेली. आधुनिक समाजात व्यक्तित्वातंत्र्य, वैयक्तिक हक्क, सामाजिक समता व न्याय यांसारख्या मूल्यांना महत्त्व प्राप्त झाले. लोकशाही समाजात वर्तनपद्धती कालबाह्य होत गेल्या. परंपरागत शिष्टाचारांचा प्रभावही कमी होत गेला. अर्थात नवे शिष्टाचाराही याबरोबरच रूढ होत आहेत, हेही खरे. त्यातून व्यक्तीच्या सामाजिक व्यवहारातील वर्तनासंबंधीचे काही प्रतीकात्मक संदर्भ टिकून राहिले आहेत.

भारतात आपण पिळवणूकीच्या अर्थकारणात बांधलो गेलो आहोत, तेथून जेव्हा सर्वांची सुटका होईल तेव्हाच खऱ्या अर्थाने आपला देश स्वतंत्र होईल. पिळवणूकीचे अर्थकारण राज्यकर्त्यांपासून सुरु होते. पोलिस, आयकर, अबकारी, कर, सीमाशुल्क आदी विभागात ठराविक जागी बदली होण्यासाठी लाख रुपयांची राज्यकर्त्यांना लाच दिली जाते. जो पोलिस अधिकारी अथवा आयकर अधिकारी एवढा खर्च करतो, त्याला त्याची वसुली करायची असते. त्यातूनच भ्रष्टाचाराचा उगम होतो. समाजाच्या वरच्या मजल्यावरून सुरु झालेला भ्रष्टाचार हळूहळू खाली पसरतो. जेव्हा सामान्य नागरिकांचा सरकारी यंत्रणेशी संबंध येतो तेव्हा प्रत्येक कागदासाठी त्याला किंमत मोजावी लागते. शाळा, इस्पितळे,

व्यापार, अशा जीवनावश्यक सेवांमध्येही नागरिकांची पिळवणूक होते. हे अगदी योग्य शब्दांत भारतातील भ्रष्टाचाराचे विश्लेषण आहे. पिळवणूकीचे अर्थकारण राज्यकर्त्यांपासून सुरु होते, हे त्यांचे वक्तव्य अचूक आहे. आज निवडणुकांत आचारसंहिता लागू असूनही, मी निवडून आलो पाहिजे म्हणून उमेदवार मतदारांना पैशांच्या रूपात लाच देत आहेत, कपडेलंते, अन्नधान्याचे मोफत वाटप करीत आहेत. सध्या राज्यातच नव्हे तर अवघ्या देशात गाजत असलेला आदर्श इमारतीचा घोटाळा याचे मूर्तीमंत उदाहरण ठरवावे. एक आजी, दोन माजी मुख्यमंत्री, केंद्रीय मंत्री, राज्य मंत्री असे कितीतरी राजकीय नेते या घटाळ्यात अडकले आहेत. जर मंत्री एवढे खोलवर रतले असतील तर सनदी अधिकारी व इतर वेगवेगळ्या प्रशासकीय विभागाचे कितीतरी अधिकारी अडकले असतील. राष्ट्र वा राज्य चालविणारे प्रतिनिधी जर भ्रष्टाचारी निघाले तर अधिकारी वर्ग मागे कसा राहील ? हे दुष्टचक्र खूपच दुर्दैवी आहे. जणू भ्रष्टाचारच हा शिष्टाचार झाला आहे, असे वाटते; नाही का ? !! राष्ट्रीय शिष्टाचार दिनाच्या सर्व भावाबहिणींना हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा !!

- संकलन व सुलेखन -

श्री कृष्णकुमार आनंदी-गोविंदा निकोडे गुरुजी.

द्वारा- श्रीगुरुदेव प्रार्थना मंदिराजवळ,

रामनगर वॉर्ड, गडचिरोली.

फक्त व्हॉट्सप - ९४२३७९४८८३.

हात आणि पाय दुखीपासून मिळेल आराम, फक्त करा 'या' योगासनांचा सराव

सध्याची चुकीची जीवनशैली आणि खाण्यापिण्याच्या सवयींमुळे पोषक घटकांचा अभाव निर्माण होतो. यामुळे अनेक लोकांना शारीरिक समस्यांना सामोरे जावे लागते. व्यस्त जीवनशैलीमुळे आरोग्याकडे लक्ष देऊ शकत नाही. यामुळे अनेक लोकांना हात आणि पाय दुखण्याची समस्या जाणवते. या समस्या कमी करण्यासाठी पुढील योगासनांचा सराव करू शकता.

बालासन बालासनालाच बाल मुद्रा म्हणतात. हा योग नियमितपणे केल्यास शरीराच्या वेदना कमी होतात. हा योग करण्यासाठी सर्वांत आधी वज्रासनात बसावे. नंतर श्वास घेताना आपले दोन्ही हात डोक्याच्या वर सरळ करावे. नंतर श्वास सोडा आणि पुढे वाकवा. तळवे आणि डोके जमिनीवर ठेवून दीर्घ श्वास घ्या आणि श्वास सोडा. आता तुमच्या दोन्ही हातांची बोटे एकत्र करा आणि हळूवारपणे दोन्ही तळहातांमध्ये डोके ठेवा. काही काळ या स्थितीत रहा आणि नंतर पुर्वस्थितीत यावे.

भुजंगासन भुजंगासन केल्याने पाय आणि हात दुखणे कमी होऊ शकते. हा योग करण्यासाठी सर्वांत आधी पोटवर जमिनीवर झोपावे. दोन्ही पायांमध्ये थोडे अंतर ठेवा आणि दीर्घ श्वास घ्या आणि कंबरचा वक्रा भाग वरच्या बाजूला घ्या. यादरम्यान, कोपर सरळ ठेवा आणि पाय वाकवताना जास्त ताणू नका. सेतुबंधासन पाय आणि पाठदुखीपासून आराम मिळवण्यासाठी सेतुबंधासन फायदेशीर आहे. हा योग केल्याने पायांच्या स्नायूंमध्ये

रक्ताभिसरण वाढते. यामुळे पायांचे दुखणे बरे होऊ लागते. सेतुबंधासन करण्यासाठी आधी पाठीवर झोपावे. नंतर तुमचे पाय खांद्याच्या रंदीला वेगळे ठेवा आणि तुमचे गुडघे वाकवा. तळवे उघडा आणि हात जमिनीवर सरळ ठेवा. श्वास घेताना कंबर वर उचलून खांद्ये व डोके सपाट जमिनीवर ठेवा. नंतर, श्वास सोडताना, पुर्वस्थितीत परत या.

उत्तानासन उत्तानासन योग केल्याने पाय दुखणे आणि जडपणा या समस्यांपासून आराम मिळतो. हा योग कंबर आणि मणक्यासाठीही फायदेशीर आहे. हा योग करण्यासाठी, सर्वांत आधी गुडघे सरळ ठेवा, पाय नितंब-रंदी वेगळे ठेवा आणि पुढे वाकून पायांच्या मागील भागाला स्पर्श करण्याचा प्रयत्न करा.

काँग्रेसचे भवितव्य काय ?

काँग्रेसच्या नेतृत्वाखाली यूपीए सत्तेत होती, तोपर्यंत सर्व काही दबलेले होते. सत्ता गेल्यानंतर गेल्या दहा वर्षात १५ माजी मुख्यमंत्री पक्ष सोडून निघून गेले. याबाबत काँग्रेस पक्षनेतृत्व गांधीयाने विचार करणार की नाही, पक्षात परिवर्तन घडवणार की नाही यावर या पक्षाची पुढील वाटचाल आणि दिशा अवलंबून आहे. निवडणुकीच्या काळात पक्ष सोडणे आणि उमेदवारांनी कोणत्या ना कोणत्या कारणांनी निवडणूक लढण्यास नकार देणे ही बाब सामान्य असली तरी काँग्रेस पक्षासाठी मात्र निराशाजनक आणि राजकीय अस्तित्वाच्या संकटाचे संकेत देणारी आहे. वास्तविक काँग्रेस पक्ष लोकसभेत स्वबळावर ८० ते १०० जागा जिंकत असेल तर सध्याच्या प्रतिकूल वातावरणात ही एकप्रकारे संजीवनी ठरू शकते. येत्या चार जूनला भाजपला २७२ जागांच्या अलीकडे रोखण्यात काँग्रेसने यश मिळवले तर हा पक्ष पुढच्या लढाईसाठी जिवंत राहील. यानुसार गेल्या काही दिवसांपासून काँग्रेस संपली असे म्हणण्याची लोकांसाठी काँग्रेस अजूनही जिवंत असणे आणि सक्रिय राहणे ही एकप्रकारे बातमीच असेल. काँग्रेसचे संकटग्रस्त आणि दुर्दनिश्चिती नेते राहुल गांधी यांच्यासाठी ही निवडणूक अतिशय महत्त्वाची आहे. दोन भारत जोडो यात्रेचे पाठबळ त्यांना लाभले आहे. यातच संसदीय जागा राखण्यासाठी वायनाड येथून निवडणूक लढत असताना रायबरेली येथे अर्ज दाखल करत मित्रांना आणि राजकीय शत्रूंना हैराण केले. दोन जागांवर लढणारे ते एकमेव काँग्रेस नेते आहेत. राहुल गांधी यांनी अमेठीतून निवडणूक न लढण्याच्या निर्णयाबाबत बरेच लिहिले गेले. या ठिकाणी २०१९ मध्ये त्यांचा पराभव झाला होता. यामुळे यंदा त्यांना ही निवडणूक पुन्हा एकदा राहुल विरुद्ध इराणी अशी करायची नव्हती. प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे अजूनही राहुल आणि काँग्रेस पक्ष हा २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकीकडे राहुल विरुद्ध नरेंद्र मोदी अशा दृष्टीने पाहात आहे. खोलवर गेल्यास राहुल गांधी यांच्यावर उत्तर प्रदेशातून निवडणूक लढण्यासाठी समाजवादी पक्षाचा प्रचंड दबाव होता. उत्तर प्रदेशातील ३४ लोकसभा जागांवर 'इंडिया' आघाडीची ४० टक्क्यांपेक्षा अधिक मते आहेत. दुसऱ्या भाषेत सांगायचे झाल्यास या जागांवर काँग्रेस आणि समाजवादी पक्षाला संयुक्तपणे ताबा मिळवता येऊ शकतो. परंतु समाजवादी पक्ष आणि काँग्रेस यांची आघाडी देशातील या सर्वांत मोठ्या राज्यात ३४ जागांवर भाजपचा वारू रोखू शकते का? याचे उत्तर सद्यःस्थितीत तरी नकारार्थी आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी रोड शो करणे आणि अयोध्येतील राम मंदिराचा दौरा करणे याचा अर्थ भाजप हे राहुल आणि अखिलेश यांच्याकडे संभाव्य धोका म्हणून पाहत आहे असा होतो. अर्थात बसपा आणि मायावती यांचा उत्तर प्रदेशात भाजपला मोठा आधार लाभणार आहे. परंतु कर्नाटक विधानसभा निवडणुकांमध्ये ज्याप्रमाणे जनता दलाची मते काँग्रेसकडे वळली होती, तशा प्रकारे यदाकदाचित बसपाची मते ही 'इंडिया' आघाडीकडे गेल्यास भाजपसाठी उत्तर प्रदेशात मोठे संकट निर्माण होऊ शकते. काँग्रेस पक्षाला सोडविची दिलेले राधिका खेडा, अरविंदर सिंह लवली, गौरव वल्लभ, रोहन गुप्ता, सुरेश पचौरी, अक्षय कांती बाम, वीरेंद्र सिंह, संजय निरुपम हे नेते राजकीय पातळीवर सक्षम नसले तरी त्यांच्यात एक साम्य आढळते. यापैकी अनेक नेत्यांनी राम मंदिर आणि प्राणप्रतिष्ठा सोडल्यात सामील होण्यास काँग्रेसने दिलेल्या नकाराला आक्षेप घेतला होता. अर्थात काँग्रेस आपल्या नेत्यांना अयोध्येला जाण्यापासून अडवत नव्हती. २२ जानेवारी रोजी काँग्रेस पक्ष हा कोणत्या ना कोणत्या रूपातून मोदी आणि भाजपसमवेतच होता. म्हणूनच अजय राय, दीपेंद्र हुड्डा आणि मंदिरात जाणार्या अन्य लोकांना लोकसभेचे तिकीट देण्यात आले. पण तरीही यावेळी पक्षातील असंतुष्ट आणि बंडखोरांनी कोणत्या ना कोणत्या कारणांचा दाखला देत पक्ष सोडला. यामुळे काँग्रेसला अस्वस्थतेचा आणि लाजिरवाण्या स्थितीचा सामना करावा लागत आहे. सुरत येथे भाजपचे उमेदवार बिनविरोध विजयी झाले तर इंदोर, पुरी, अहमदाबाद पूर्व या ठिकाणी भाजपचा मुकाबला करण्यासाठी काँग्रेसच्या उमेदवारांनी असमर्थता दर्शवली. ही स्थिती भीषण आहे. तूर्त काँग्रेससाठी चांगली बातमी म्हणजे आता यापेक्षा स्थिती अधिक बिघडणार नाही. १९६७, १९७७, १९९६, १९९८-१९९९ च्या तुलनेत २०१४ आणि २०१९ मध्ये काँग्रेसला लाजिरवाणा पराभव पत्करावा लागला असतानाही कोणतीही फाटाफूट झाली नव्हती आणि काँग्रेसमधून फुटून बाहेर पडत कोणी वेगळा पक्षही स्थापन केला नाही. तरीही सातत्याने नेत्यांनी पक्ष सोडण्याचे सत्र सुरु राहिल्याने काँग्रेसला प्रचंड राजकीय नुकसान सहन करावे लागले. १९६९ आणि १९७८ च्या इंदिरा गांधी यांच्या कार्यकाळाच्या तुलनेत सध्याच्या काँग्रेस नेतृत्वाला राजकीय स्पर्धाकांचा मुकाबला करण्यासाठी नव्याने संघटना उभारणीसाठी आणि संघटनाबांधणी करण्यासाठी वेळ मिळत नसल्याचे चित्र आहे.

